

Mellem hygge og kultur i Danmarks største landsby

Odense folder sig ud mellem brostensgader og åens stille spejlinger. På to hverdage oplever vi byens skjulte kroge, kulturperler og små overraskelser, hvor provinsiel charme møder byens puls

TEKST OG FOTO: HENRIK KØHLER
redaktion@midtjyllandsavis.dk

Danmarks største landsby. Det var engang kælenavnet for Odense – landets tredjestørste by. Fruen og deres udsendte er taget afsted på to helt almindelige hverdage for at tage pulsen på den fynske hovedstad.

Hvordan er det nu lige med forholdet til Fyn? Selv er jeg født i Svendborg og er vokset op i Kirkeby på Sydlyn til mit 11. år.

Da jeg var barn, havde Odense lidt status som New York, men det var ikke et sted, man kom. Min kone er 100 procent fra Silkeborg, men har dog taget en treenhalvårig pædagoguddannelse i Odense som ganske ung. Hun synes, at byen er lidt provinsiel, brunsviger er noget sødt sjask, og at fynsk lyder lidt bonderøvsagtigt à la Polle fra Snave.

Så langt, så godt. Første punkt er en tværflojte, der er til salg på DBA. Vi skal hen et sted ved navn Bykirken. Omkring kirkens p-plads hænger en lille snes hovedsageligt yngre mænd ud i mindre grupper – gadens folk, hedder det vist. Det er underligt, for hvis de stod på fortovet et sted, ville man jo nok krydse over gaden, men det er jo blot folk, der ikke passer ind i de rammer, som samfundet kan tilbyde dem.

Det er ganske vist

Kirken her er måske det eneste sted, de føler sig velkomne. På vej gennem kirkens kontor hilser vi på et par ansatte, der er i gang med frokosten. Midt på bordet står et manifest af et stykke brunsviger på størrelse med et A4-ark og venten. Vi er på Fyn – det er ganske vist.

Noget helt andet er kunstmuseet Brandts Klædefabrik. Komplekset, der tidligere havde med tekstiler at gøre, dækker over et stort område i Odense midtby. I 1985 oprettede Finn Thrane Museet for fotokunst på dette sted og drev det frem til 2007. I 2014 blev museet nedlagt og indgik i Brandts

generelle samlinger. Det sidste var jeg ikke klar over. Jeg havde set frem til at opleve nogle seværdige fotografier. Derimod har museet en større udstilling af Jakob Martin Strids originaltegninger til »Den fantastiske bus«. Utroligt, hvad den mand har af detaljerighed i sine tegninger – og fantasi. »Bussen« kører helt frem til 24. april næste år.

Museets faste udstilling er ganske seværdig, men ikke særligt omfattende. Det øvrige er ikke værd at skrive hjem om. Vi forfalder til at bestille en burger med fedtede fritter og mayo-dip på en restaurant. Bagefter føler vi os tæt på dårligt tilpas. Siesta!

Nu er det blevet tid til at tjekke ind på Odense City B&B i Vindegade 73 B. Prisen for to på et dobbeltværelse er 525 kroner, men så er det også inkl. morgenmad og parkering i gården. Der er akkurat plads til lakken, når man kører bilen gennem den smalle port. Udtrykket stammer fra min kære fætter og kørelærer Hans, hvis fulde navn var H.C. Andersen.

Gemytlige små torve

Snart er det tid til at udforske landets tredjestørste by for alvor. Her er overraskende meget areal henlagt til gågader, passager og gemytlige små torve. Der er ganske pænt fyldt op med sludrende mennesker på de udendørs serveringssteder, selv på sådan en tidlig tirsdag aften i september. Og så tales der syngende fynsk i udbredt grad, men vi hører også ustandseligt folk, der samtaler på engelsk. Måske har byen trods alt vokset sig ud af klichéen »Danmarks største landsby«.

Imod det taler de mange gader med lav bebyggelse, røde tegltage og sprosser i vinduerne. Det er der ikke noget særligt urbant over, og godt for det. Vi deler en stor frugtagtig mikroøl fra Amager Bryghus udendørs på beværtningen Christian d. 4. Udvalget er overvældende, så jeg lader den unge mand bag de mindst 15 taphaner guide mig.

Forbi en statue med selveste Kong Knud og over i Eventyrhaven, hvor en statue med Odenses mest kendte indbygger byder velkommen. Her er hyggeligt med beplantninger og smukke blomster. Folk sidder og samtaler

Restauranten i Det Nordatlantiske Hus på Odense havn tilbyder friskfanget fisk og skaldyr mm. samt dejligt lyse lokaler med en god udsigt til havnen.

afslappet på de mange bænke, og lige nedenfor løber den brede Odense Å stilfærdigt forbi. Så stille bevæger den sig, at træernes kroner har god tid til at spejle sig i dens grønne vand. Her kunne såmænd godt komme en etbenet tinsoldat vuggende i en lille papirbåd uden at vække opsigt.

I 2014 lukkede man – efter uendelige politiske diskussioner – Thomas B. Thriges Vej, en kæmpestor fire-sporet færdselsåre, der gennemskar byen på voldsom vis. I dag er det byens letbane, der stilfærdigt huserer på det store område, og der er græs og skinner, hvor biltrafikken dominerede indtil for 11 år siden.

Vi passerer forbi det statelige First Grand Hotel fra 1897 med 135 værelser. Ud mod gaden reklameres der med menuforslag med kaviar og østers, men uden priser. Jovist – der er stil over det i Fyns hovedstad. Det storbyagtige forsvinder dog som dug for solen, da vi løber ind i en stor farvestrålende plakat, der reklamerer for Odense Tartelettfestival. Den finder sted for 15. gang i år, og der er endnu få billetter tilbage til tartelettfans. I ydmyge Vindegade, hvor vi bor blot et halvt stenkast nede af gaden, ligger det legendariske jazzhus

»Dexter«. Her kan man høre spændende jazzkoncerter i løbet af året. Mange kendte kunstnere har optrådt på Dexter. Det vidner en lang række indrammede s/h-fotos om, men på den 2. tirsdag i måneden er der »Songwriters Circle«. Aftenen begynder med amerikanske April Cushman, der synger og spiller sine egne sange. Det lader til, at flere blandt publikum kender til repertoiret.

Til stede er også en stor amerikansk mand, hun benævner »Blue«, der filmer hende med en telefon fra scenen og har en vis råbende kommunikation med hovedpersonen kørende i løbet af koncerten. Vi tror, at det er hensigten, at det momentvis skal være sjovt, men det er det ikke. Eller også forstår vi os ikke på amerikansk humor. Det går op for os, at vi ikke rigtig tænder på den type visesang. Faktisk vidste vi det allerede. Efter April Cushman er mikrofonen åben. Man skal registrere sig hos en ansat i baren for at komme på listen. Al kommunikation denne aften foregår i øvrigt på engelsk. Hvorfor mon? Er det storbystilen, som trænger sig på?

Første amatør er Stig Jacob, der er kørt hertil helt fra Svendborg. Stig Jacob er en høj, slank mand på omkring 70 år og iført en kæk bøllehæ. Der står »Stig Jacob« med store sorte bogstaver på guitaren. Det går fint med at spille på guitar og Dylan-monteret mundharmonika, men S.J.'s engelsk har en accent, der skifter mellem irsk og jamaicansk, og teksterne er temmelig klichéfulde eller sms-agtige. Godt og vel halvdelen af publikum er i øvrigt gået, efter

»H.C. Andersens hus har vi ikke besøgt i henholdsvis knapt 40 og 50 år, så det er ingen frås at indløse billetter. Stedet er voldsomt udbygget siden og interaktivt ud over alle grænser - også så rigeligt

First Hotel Grand fra 1897 udstråler ifølge hjemmesiden »Romantisk charme og elegance med sin nationalromantiske stil.« Så er det sagt.

at hovednavnet blev færdigt. Efter to meget lange Stig Jacob-numre lister vi os også ned mod døren, så vi bedre kan gå ubemærket ud, hvis den kommende sanger ikke lever op til vores små forventninger. Navnet på den unge mand glipper, men vi får dog fat i, at han er kørt hertil fra Sydlyn sammen med Stig Jacob. Efter blot et enkelt vers går vi med en vis sindsro de få meter hjem til vort ydmyge hotel.

Vores B&B har hele syv små værelser, så om morgenen er der trængsel i det cirka to kvadratmeter lille køkken med skråvægge. Det fungerer dog ganske godt med at lave kaffe, riste brød og forsyne sig fra køleskabet, for derefter at indtage måltidet på værelset, selv om nye hold står på spring til at overtage pladsen.

Rigeligt plads

H.C. Andersens hus har vi ikke besøgt i henholdsvis knapt 40 og 50 år, så det er ingen frås at indløse billetter. Stedet er voldsomt udbygget siden og interaktivt ud over alle grænser – også så rigeligt. Det er ganske vist, at her er plads til rigtig mange besøgende i højsæsonen, som vi netop nu er på vej ud af. Det er fint at følge digterens livsline fra fødsel til død med hovedpunkter og tankevæk-kende citater. Et er fra Charles Dickens, hvor han var gæst i fem uger. Datteren udtalte: »Han havde svært ved at tale engelsk, og samtalerne foregik med et utal af fagter. Han var en kedelig knark, der var her i en evighed.« Med kærlig-heden havde H.C. det heller ikke let. Han var håbløst forelsket i en række kvinder og tilsyneladende også i et par mænd,

men forblev ugift. De 3–4 små rum, hvor man tidligere havde tidstypiske møbler fra barndomshjemmet, er helt tomme. Det virker underligt. Et stykke fra mu-seet kan man besøge selve fødehjemmet, hvor nogle af tingene måske er flyttet hen.

En rustik charme

Vi slår et slag forbi Odense Havn, der har sin helt egen rustikke charme og som endnu ikke er spoleret af de dyre luksuslejlighedsbyggerier, som man finder i mange danske byer. Dominerer gør en kæmpestor, slidt FAF-kornsilo, nogle pak- og kontorhuse og en stålblå stykgodskran. Jeg forsøger at tage et par billeder, der får det meste af den specielle stemning med, midt mellem nogle regnbyer, da vi får øje på Nord-atlantisk Hus. Huset, »hvor Grønland, Færøerne og Island mødes«, blev opført i 2013. Det tilbyder koncerter, foredrag og filmforevisninger. Det første, man møder, er et stort lyst og indbydende rum med en butik med nordatlantisk kunsthåndværk, en fryser med fros-sen fisk og kød samt blandt andet en hundeslæde og en udstoppet isbjørn på bagbenene i fuld størrelse. Der er også en skøn restaurant med alt i fisk og skaldyr fra det nordatlantiske og med en strålende udsigt til havnen.

Vi fik jo ikke den romantiske middag aftenen forinden, så beslutningen er let, og stedet skuffer ikke. Således slutter vort besøg i landets tredjestørste by, der må siges – sine steder – at have et vist provinsielt præg over sig, men det er vel heller ikke noget forgjort i.

Vintapperstræde er en af de mange oaser i Odenses centrum hvor der tales fynsk og engelsk. På sådan en tirsdag i september underholder en guitarist og en sangerinde udendørs.

Odense Havn er grundlagt i 1803. Efter at have fungeret som travl industrihavn er havnen nu under forvandling til et område med et spirende kulturliv.